

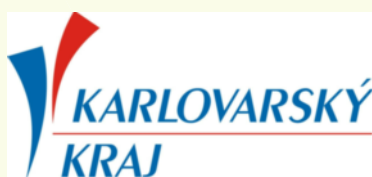

Evropská unie
Evropský fond pro regionální rozvoj
Investice do vaší budoucnosti

ÚZEMNÍ STUDIE HORSKÝCH OBLASTÍ

Objednatel:

Pořizovatel:

Krajský úřad Karlovarského kraje
Odbor regionálního rozvoje

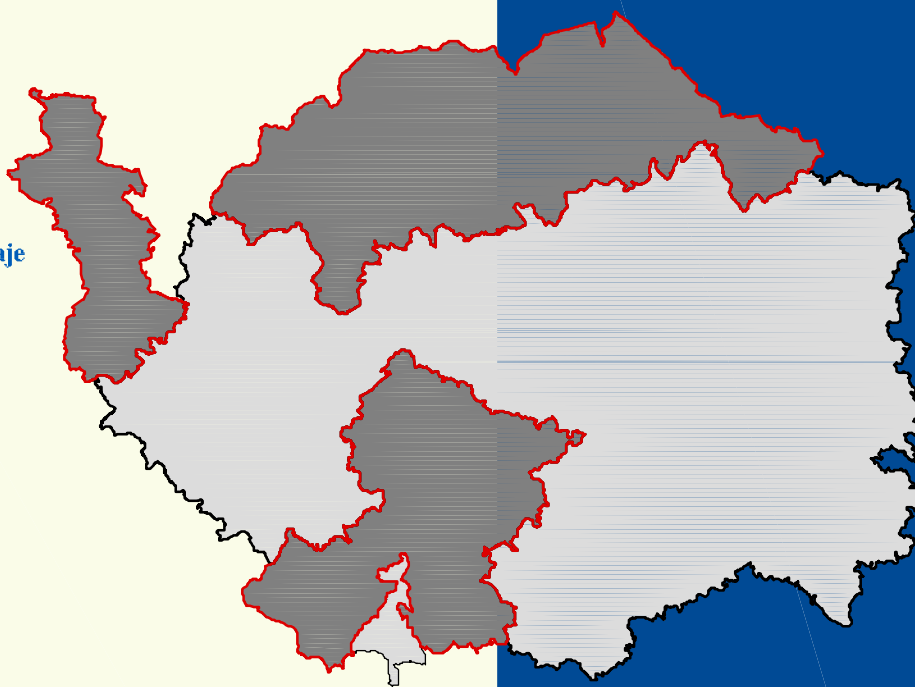
Zhotovitel:

Projektant: Ing. arch. Václav Zůna

ETAPA 5. ČISTOPIS ŘEŠENÍ
X. STRUČNÝ ABSTRAKT

30.11.2012

Územní studie horských oblastí

Rozvoj hospodářských potenciálů v příhraničí

Čistopis řešení

- A. Obecné zásady USHO
- B. Specifické návrhy pro horské oblasti:
 - B.1. Krušné hory
 - B.1.1 Okolí Klínovce
 - B.1.2 Okolí Plešivce
 - B.1.3 Nové Hamry
 - B.1.4 Bublava Stříbrná
 - B.2. Ašsko
 - B.3. Český a Slavkovský les
- C. Ověření systému CROSSDATA
- D. Doklady – záznamy z jednání
- E. Zkratky, vymezení pojmů, přílohy
- V. Výkresová část
- X. Stručný abstrakt

Datum: 30. 11. 2012

Objednatel a zadavatel:

KARLOVARSKÝ KRAJ
Závodní 353/88, 360 21 Karlovy Vary

zastoupený:

Ing. arch. Jaromírem Musilem
vedoucím odboru regionálního rozvoje

Pořizovatel:

KRAJSKÝ ÚŘAD KARLOVARSKÉHO KRAJE
odbor regionálního rozvoje
Závodní 353/88, 360 21 Karlovy Vary

Koordinační za pořizovatele:

Bc. Vlastimil Veselý
Ing. arch. Jaroslav Jelínek

pověřený zastupováním ved. odd.
územní plánování

Zhotovitel:

Mott MacDonald CZ, spol. s r.o.
Národní 984/15, 110 00 Praha 1

Projektový tým:

Ing. arch. Václav Zůna	odpovědný projektant, koordinace
Ing. arch. Zdeněk Kindl	odpovědný projektant, koordinace
Ing. arch. Milan Körner, CSc.	urbanismus, regionalista (AURS, spol. s r.o.)
Ing. arch. Blanka Almásyová	urbanismus (AURS, spol. s r.o.)
Ing. Lenka Pacalová	urbanismus (AURS, spol. s r.o.)
RNDr. Jiří Jedlička	demografie, geografie
Ing. Martin Daniel	doprava
Ing. Miroslav Kubový	krajina, životní prostředí
Ing. Ondřej Kokeš	ekonomika
Bc. Petr Hladík	GIS specialista

X. Stručný abstrakt

1	Úvod – základní informace o studii	5
2	Metoda zpracování studie	5
3	Členění studie – čistopis řešení	6
4	Závěr - hlavní výstupy studie	8

1 ÚVOD – ZÁKLADNÍ INFORMACE O STUDII

Horské oblasti jsou specifickou částí kraje, vyžadující po stránce územní a strategické koncepce zvláštní přístup. Jejich hospodářská, sociální a environmentální problematika je odlišná od ostatních částí kraje a liší se i mezi sebou vzájemně. Jejich udržitelný rozvoj, založený na potenciálu zejména v oblasti cestovního ruchu, je nutné řešit v interakci s ostatními částmi kraje (včetně tradičního „lázeňského trojúhelníku“) a s využitím a řešením bližších i vzdálenějších vazeb mimo území Karlovarského kraje, tj. na území sousedních krajů ČR, Saska a Bavorska.

Územní studie horských oblastí je zpracována na hranici mezi územně plánovacím podkladem a strategickým plánem správy, údržby a rozvoje vymezeného území. Jako územně plánovací podklad bude sloužit zejména při aktualizaci Zásad územního rozvoje Karlovarského kraje (dále jen „ZÚR KK“). Jako strategická studie se uplatní zejména v dalším plánovacím období evropských dotací.

Zásady územního rozvoje jsou územně plánovací dokumentací kraje, která vymezuje rozvojové oblasti, rozvojové osy a specifické oblasti. Dále navrhuje plochy a koridory pro stavby a záměry jako veřejně prospěšné stavby (opatření) a územní rezervy nadmístního významu. Určuje též podmínky a priority pro uskutečňování těchto záměrů. Ze stavebního zákona vyplývá povinnost pravidelné aktualizace ZÚR. Krajský úřad Karlovarského kraje, odbor regionálního rozvoje, pořizuje územní studie určitých oblastí jako vhodný nástroj (územně plánovací podklad) pro aktualizaci ZÚR. Od územní studie horských oblastí se očekávají důležité impulsy pro aktualizaci ZÚR právě z důvodu významných celokrajových a přeshraničních vazeb.

Potřeba Územní studie horských oblastí byla iniciována především snahou odklonit část pozornosti od tradičních hodnot Karlovarského Kraje – lázeňství a zaměřit se na často opomíjené horské oblasti. Byla využita možnost spolufinancovat studii z mezinárodního projektu CROSSDATA.

Systém CROSSDATA je přeshraniční projekt, který vytváří databázi jevů Informační systém pro územní plánování (ISÚP) v území, fungující přeshraničně. Formou spolupráce mezi českou a saskou stranou včetně workshopů vzniká platforma výměny dat – informací o území. Systém CROSSDATA má být uveden do provozu v lednu roku 2013 a má sloužit odborné i laické veřejnosti. Na vybraných datech z této územní studie bude systém CROSSDATA ověřován.

Studie uvádí přehledně jednotlivé komparativní výhody řešeného území, zejména v orientaci na přeshraniční turistiku. Velmi podrobně je ve studii řešena problematika cestní sítě, ať již pro potřeby automobilů, cyklistů, běžkařů, nebo pěších návštěvníků oblasti

Ze zpracované studie horských oblastí je jasně patrná specifická řešení území, včetně jeho hlavního potenciálu, kterým je bezesporu poměrně nízká hustota osídlení spolu s kvalitní přírodní složkou prostředí, které umožňují její další rozvoj. Studie definuje směry rozvoje, jejich priority a mantinely, zejména z pohledu trvale udržitelného rozvoje a ekologické stability území.

2 METODA ZPRACOVÁNÍ STUDIE

Základním kritériem pro vymezení řešeného území horských oblastí ve fázi zadání byla nadmořská výška, tj. niveleta katastrálních území nad cca 500 m nad mořem. Z praktických a funkčních důvodů (správní a statistické celky) bylo ve zpřesněném zadání řešené území vymezeno územím vybraných obcí ve třech ucelených oblastech:

- oblast Krušné hory;
- oblast Ašsko;
- oblast Český a Slavkovský les.

Význam takto vymezeného „řešeného“ území však není možné přeceňovat, neboť řada vazeb a návrhových podnětů zasahuje do vnitřního (zbývající území Karlovarského kraje) a vnějšího (navazující oblasti sousedících krajů ČR a Sasko) zájmového území. Přestože je tato studie financována z programu „Cíl 3.: Česko – Sasko“, nebylo a není možné ignorovat důležité vazby z Ašska a Českého lesa do Bavorska a nezabývat se náměty na jejich využití a zlepšení v zájmu udržitelného rozvoje horských oblastí i celého kraje.

V rámci zpracování studie bylo postupováno formou komunitního plánování, byly pořádány pravidelné „kulaté stoly“, ke kterým byly zváni čelní představitelé obcí. V rámci těchto schůzek bylo diskutováno o možném rozvoji jednotlivých složek území. V rámci diskuse byl vždy vyhotoven zápis (viz část D), ze kterého zpracovatel vyšel při návrhu jednotlivých opatření.

Územní studie mapuje jednotlivé strategické koncepce na celostátní, krajské a lokální úrovni. Třídí je podle významu a vymezuje se k nim. Navrhuje některé další strategie pro udržitelný rozvoj regionu.

Zpracování USHO proběhlo v souladu se zadáním v těchto postupných fázích:

- průzkumy a rozbory - analýza stávajícího stavu vzešlá především z lokálních zkušeností, ze statistických údajů, požadavků municipalit a soukromých subjektů
- zpřesněné zadání – na základě průzkumů a rozborů bylo zadání zpřesněno a doplněno, došlo k doplnění především stran vymezení území – území se logicky scelilo pro potřeby získání relevantních statistických informací, dále došlo ke přesnění obsahové stránky návrhu
- návrh řešení - proběhl ve dvou fázích - koncept a návrhověření - spolupůsobení a interakce návrhu se systémem CROSSDATA
- čistopis řešení - který se Vám v abstraktu dostává do rukou

3 ČLENĚNÍ STUDIE – ČISTOPIS ŘEŠENÍ

Čistopis řešení je komplexní dokument, který bylo potřeba, zejména kvůli přehlednosti výsledného textu, členit dále do dílčích částí.

Část A:

Je souhrnná část pro všechny tři řešené oblasti - Krušné hory, Ašsko, Český a Slavkovský les. Zabývá se problematikou oblastí jako celků v rámci Karlovarského kraje s vazbou na Sasko a Bavorskou stranu. Je členěna do tří základních kapitol, které jsou motivem celého čistopisu řešení.

V první kapitole je vymezeno území z pohledu charakteristických hodnot území. První částí je vymezení hodnot území v širším kontextu z pohledu lokace, umístění, historie, ekonomie území apod. V druhé části jsou řešeny okruhy zájmů, ze dvou úhlů pohledu a to z pohledu člověka (sídelní struktura, populace, cestovní ruch ...) a z pohledu přírody (krajinný ráz, lesy, CHKO ...). V třetí části je „dialog“ mezi člověkem (respektive jeho vstupem do přírody) a přírodou vyhodnocen formou definice hlavních problémů a na ně navazujících hlavních záměrů a podnětů v území.

Druhá kapitola řeší jednotlivé koncepce v území. USHO definovala celkem tři koncepce rozvoje předmětného území a to koncepci urbanistickou, která přehledně v duchu zásad územního rozvoje člení území dále na jednotlivé oblasti, osy a ohniska rozvoje, koncepci rozvoje veřejné infrastruktury, která se zabývá rozvojem jednotlivých technických infrastruktur v území a koncepci rozvoje cestovního ruchu.

Třetí kapitola jsou interakce, příklady a podněty pro stabilizaci a udržitelný rozvoj území. Zde jsou analyzovány další rozvojové a strategické dokumentace kraje, jsou zde uvedeny komentáře k jejich synergii a dalšímu případnému doplnění. Jsou zde také uvedeny možnosti rozvoje, podněty pro aktualizaci Zásad územního rozvoje a shrnutí jednotlivých cílů, postupů a priorit.

Části B1, B2, B3:

Jsou souhrnnými částmi pro jednotlivá území:

Část B1 - Krušné hory

Část B2 – Ašsko

Část B3 - Český a Slavkovský les

Zabývají se konkrétní problematikou jednotlivých oblastí s vazbou na okolní území. Jsou členěny podobně jako souhrnná část A do tří základních kapitol.

Části B1.1, B1.2, B1.3, B1.4:

Jsou částmi zabývajícími se jednotlivým zpřesněním oblastí nadmístního významu. Čtyři plochy rekreace nadmístního významu jsou vymezeny v rámci ZÚR KK ve vybraných rekreačních centrech krušnohorské horské oblasti. Územní studie v podrobnějším měřítku a s ohledem na celkovou navrženou koncepci zpřesňuje jejich vymezení, koordinuje a navrhuje požadavky do územních plánů dotčených obcí.

Všechny oblasti jsou lokalizovány v části B1 – Krušné hory. Slouží především pro plánovou aktualizaci ZUR. Jedná se o oblasti:

B1.1 – Okolí Klínovce

B1.2 – Okolí Plešivce

B1.3 – Nové Hamry

B1.4 – Bublava Stříbrná

V rámci jednotlivých částí jsou vždy precizovány hranice s ohledem na plánovaný rozvoj oblasti, definování stavu a rozvoje potřebné infrastruktury pro daný záměr, náměty pro doplnění, případně zkvalitnění občanského vybavení, dopravní dostupnosti atd.

Část C - Ověření systému CROSSDATA:

Systém CROSSDATA je nově vznikající informační systém pro výměnu digitálních dat mezi regiony Karlovarského kraje, Ústeckého kraje, Libereckého Kraje a Regionálních plánovacích sdružení Chemnitz, Horní Pobaltí - Východní Krušnohoří, Horní Lužice – Dolní Slezko.

Část C je dále členěna na kapitoly charakteristika systému, analýza vlivů vnějšího zájmového území na celkovou koncepci, návrh vhodných způsobů kooperace, návrh opatření minimalizující vliv administrativních a státních hranic na možnou kooperaci s vnějším zájmovým územím. Dále obsahuje podněty, zamyšlení, komentář a připomínky, jak by systém měl, respektive mohl fungovat v budoucnu.

Část D:

Jedná se o část dokladovou, kde jsou doloženy jednotlivé zápisy z jednání, u veřejných projednání jsou doplněny o komentář zpracovatele, dále jsou zde uvedeny jednotlivé harmonogramy zpracování.

Část E:

Obsahuje seznam požitých zkratk, vymezení důležitých pojmů, seznam jmen a kontaktů na jednotlivé významné aktéry v území. Aktéři v území významně pomohli při tvorbě výsledného materiálu. Dále jsou součástí přílohy, které přijdou zpracovateli jako významné z pohledu komplexního náhledu na území.

Část V:

Jedná se o výkresovou část, kde jsou uvedeny výkresy:

- 1. Schéma širších vztahů (m 1:200 000) výkres vymezuje území v rámci evropského prostoru
- 2. Schéma návrhu řešení (m 1:100 000) výkres vymezuje území v rámci České republiky
- 3.1. Urbanistický návrh – Krušné hory (m 1:50 000) výkres definuje území s některými příklady záměrů odpovídající koncepci Územní studie horských oblastí
- 3.2. Urbanistický návrh – Ašsko (m 1:50 000) výkres definuje území s některými příklady záměrů odpovídající koncepci Územní studie horských oblastí
- 3.3. Urbanistický návrh – Český a Slavkovský les (m 1:50 000) výkres definuje území s některými příklady záměrů odpovídající koncepci Územní studie horských oblastí
- 4.1. Detail řešení ploch nadmístního významu – Klínovec (m 1:10 000) výkres zpřesňuje plochu nadmístního významu pro potřeby aktualizace Zásad územního rozvoje
- 4.2. Detail řešení ploch nadmístního významu – Plešivec (m 1:10 000) výkres zpřesňuje plochu nadmístního významu pro potřeby aktualizace Zásad územního rozvoje
- 4.3. Detail řešení ploch nadmístního významu – Nové Hamry (m 1:10 000) výkres zpřesňuje plochu nadmístního významu pro potřeby aktualizace Zásad územního rozvoje
- 4.4. Detail řešení ploch nadmístního významu – Bublava - Stříbrná (m 1:10 000) výkres zpřesňuje plochu nadmístního významu pro potřeby aktualizace Zásad územního rozvoje

Část X:

Část X je předkládaný abstrakt, který je členěn na základní informace o územní studii, metodu zpracování, členění studie a některé hlavní výstupy ze studie.

4 ZÁVĚR - HLAVNÍ VÝSTUPY STUDIE

Jedním z cílů této studie je stanovení strategické a územní (urbanistické) koncepce rozvoje horských oblastí jako podkladu pro budoucí orientaci prostředků z veřejné podpory územního rozvoje. Studie posuzuje záměry a projekty získané z analýzy území a navrhuje vlastní s ohledem na soulad s celkovou koncepcí pro případnou veřejnou podporu. Ze studie je celková koncepce zřejmá a spočívá ve vyváženém rozvoji všech „tvrdých“ i „měkkých“ složek veřejné infrastruktury a ostatní vybavenosti (ubytovací, stravovací, sportovně rekreační atd.). Za „měkké“ složky považujeme opatření organizačního charakteru, prostředky ke zlepšení informovanosti, propagace a efektivity využívání stávající infrastruktury a budoucích investic.

Horské oblasti i jejich jednotlivé dílčí části mají různý charakter, „dostupnost“ a potenciál (stávající i budoucí atraktivitu) pro rozvoj cestovního ruchu. Oblastí s nejvyšším potenciálem cestovního ruchu je bezpochyby část centrálního Krušnohoří (okolí Klínovce), která má poměrně dobrou dostupnost a nejvhodnější přírodní i infrastrukturní podmínky, včetně intenzivní provázanosti se Saskem. Západní část Krušných hor má problematické napojení na českou i saskou stranu a nedostatek atraktivit nadmístního významu. Ašsko je poměrně vzdálené od významnějších českých center osídlení (mimo Cheb), ale má kvalitní vazbu na

Německo (regionální centra, dálniční síť), s dalším rostoucím potenciálem. Oblast Českého a Slavkovského lesa je charakterizována velmi nízkou hustotou osídlení a špatnou prostupností krajiny, což ale na druhou stranu posiluje téměř unikátní přírodní charakter prostředí, který je třeba zachovat, a vytváří zcela specifické možnosti regulovaného využití.

Při zpracování studie, postupném pronikání do problematiky horských oblastí bylo zjištěno, že jednotlivá sledovaná území, mají velmi odlišný charakter, a jsou v různé fázi rozvoje. Zatímco např. v centrální části Krušných hor - v části v materiálu nazývané Krušné hory střed - existují občanská sdružení (spolky), které se intenzivně a dlouhodobě zabývají rozvojem území, spolupracují spolu, setkávají se na různých úrovních a problematiku rozvoje velmi intenzivně řeší, v části v materiálu nazvané Krušné hory - západ je řešena problematika na úrovni samospráv a dobrovolníků, kteří řeší základní potřeby, jakými jsou základní infrastruktura dostupnost apod. Z tohoto zjištění vyplývají dvě základní fakta:

- Územní studie může vyznít jako nevyvážená, protože v některých částech řešeného území již nemá moc čím přispět, může se soustředit pouze na fakta a jevy, které jsou již řešeny. Naopak v jiných částech je problematika, tak otevřená, že je složité vybrat priority rozvoje.
- Navrhujeme, aby se na nějaké platformě začali intenzivněji stýkat představitelé jednotlivých oblastí Karlovarského kraje, kde by si předávali zkušenosti spojené s organizací a rozvojem jednotlivých oblastí, tak aby nedocházelo v rámci kraje ke konkurování, ale naopak synergii.

Z rozdílnosti jednotlivých oblastí vyplývají i základní charakteristiky pro jejich další případný rozvoj:

- Krušné hory, jsou územím, které může velmi dobře profitovat, jedná se po Šumavě o druhý největší horský masív u nás, který nabízí mnoho atraktivit pro turistiku a volný čas. V rámci území je poměrně dobře vypracovaný systém nástupních středisek a informačních center, bylo by potřeba posílit okrajové lokality (Krušné hory – západ), fenoménem a specifikem celého území by mohla být Montánní turistika (Montanregion) s orientací na historickou těžbu (doly, štoly.) a geologii.
- Pro část Ašska je charakteristická poměrně dobrá dostupnost, z Čech i Německa, určitá „sevřenost“ výběžku napomáhá „otevřenosti“ hranic vůči sousednímu Německu. Ašsko může profitovat jako vstupní brána do Fichtelgebirge (na České straně část Smrčiny) respektive Německa. Jako prioritní, zde je vnímán rozvoj přeshraničního průmyslu v synergii s kvalitní krajinou pro potřeby cestovního ruchu. Studie zde iniciuje vznik nové plochy nadmístního významu kolem vrchu Háj.
- Část Českého a Slavkovského lesa je územím s velmi nízkou hustotou osídlení, a z toho plynoucí poměrně dobře zachovalá a rozvíjející se příroda. U Českého lesa se jedná o poměrně malou část, která by si zasloužila spíše řešení v rámci celého Českého lesa ve spolupráci s Plzeňským krajem. Určujícím momentem je vrch Dyleň, který je nejvyšší v severní části a zaslouží si větší pozornost v rámci celého území. Slavkovský les je náhorní plošinou v „srdci Karlovarského kraje“, který je ovlivněn režimem CHKO. V rámci Slavkovského lesa, se začínají profilovat významná střediska cestovního ruchu, která by bylo vhodné propojit s doplňující infrastrukturou. V rámci studie navrhujeme dvě základní propojení severojižní magistrálu (Březová, Lazy, Kladská Prameny, Mariánské lázně) a západovýchodní magistrálu (Lázně

Kynžvart, Kladská, Prameny, Krásno, Bečov nad Teplou), z těchto magistrál by se dále rozbíhala podpůrná infrastrukturní síť.

Zpracovatel studie doporučuje, aby Územní studie horských oblastí byla dále rozvíjena dalšími studii, respektive územně plánovacími podklady, případně územně plánovacími dokumentacemi, které budou podrobněji specifikovány na základě ucelených územních průmětů (např. katastr obce, Krušné hory...), nebo oborově (brownfieldy, zaniklé obce ...).

Doporučujeme vypracování podrobnějších studie na jednotlivé oblasti se zaměřením na:

- Marketing pro jednotlivé oblasti s vazbou na cestovní ruch, podnikatelské aktivity v regionu, přírodní potenciál krajiny, marketingové studie doporučujeme zpracovat na jednotlivé oblasti s vazbou na jejich okolí.
- Prověření vymezení nadmístní oblasti ve Slavkovském lese.

Předpokladem pro rozvoj horských oblastí je komunikace a spolupráce s německou stranou. Proto doporučujeme, aby byly hledány a uskutečňovány návrhy pro společnou kooperaci území (např. část C).

Doporučení priorit:

V rámci koncepce strategie rozvoje horských oblastí jsou sledovány priority krátkodobé a střednědobé.

Mezi krátkodobé (nejvyšší) priority patří:

(seřazeno sestupně od nejvyšších priorit dle návrhu zpracovatele)

- vytvoření krajské agentury cestovního ruchu k účinné propagaci oblasti a zvýšení výkonů cestovního ruchu, propojení agentury s informačními centry a posílení role informačních center;
- dokončení a realizace koncepcí rozvoje „turistické infrastruktury“;
- vytvoření systému údržby lyžařských běžeckých tras včetně nástupních bodů;
- doplnění systému „turistické infrastruktury“ o odpočinkové body v extravilánovém horském terénu na křižovatkách významných tras „turistické infrastruktury“ (zejména pěší turistiku, cykloturistiku a běžky) s možností jejich postupného vybavování mobilními nebo trvalými zařízeními pro občerstvení, event. další služby;
- vytvoření podmínek pro podporu a spolupráci obcí, dopravců, provozovatelů lyžařských areálů, ubytovacích a stravovacích zařízení, sportovních a relaxačních zařízení a lázní k zajištění širší nabídky doplňkových aktivit a komplexní péče o návštěvníky oblasti formou nabídkových „balíčků“;
- aktivní zapojení do projektu „Montanregion“ s cílem zápisu do seznamu UNESCO a využití památek pro rozvoj cestovního ruchu;
- optimalizace systému veřejné dopravy včetně skibusů a cyklobusů;
- homogenizace (sjednocení na odpovídající kvalitě) nejdůležitějších spojení silniční infrastruktury:
 - Ostrov / Karlovy Vary – Hroznětín – Pernink – Horní Blatná – Potůčky
 - „krušnohorská paralela“: Boží Dar – Pernink – Nejdek – Kraslice – Luby – Cheb
 - Karlovy Vary - Nejdek
 - Sokolov / Karlovy Vary – Kraslice
 - Cheb – Aš – Rehav;
- spojení Jáchymov (lázně) – Klínovec (komunikace, parkoviště, nová lanová dráha) a cyklostezka Jáchymov – Ostrov;
- etapa realizace sportovně rekreačního areálu Plešivec;

Mezi střednědobé priority patří:

- postupné budování cyklostezek, cyklotras a další „turistické infrastruktury“ ve volné krajině;
- postupné dovybavení středisek cestovního ruchu s cílem vytvoření komplexní vybavenosti pro celoroční aktivity v rámci každé rozvojové oblasti, přičemž sami investoři vyhodnotí potenciál a rizika lokalit, typy investic a možnosti spolupráce;
- rozšíření a modernizace některých areálů sjezdového lyžování a dalších sportů (Klínovec, Plešivec, Nové Hamry, Stříbrná, Aš - Háj) včetně parkovacích kapacit a dalšího vybavení.